

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 21. maijā
(OR. en)

9759/24
PV CONS 21
SOC 347
EMPL 200
SAN 270
CONSOM 189

PROTOKOLA PROJEKTS

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

(Nodarbinātība, sociālā politika, veselība un patērētāju tiesību aizsardzība)

2024. gada 7. maijs

1. Darba kārtības apstiprināšana

Padome apstiprināja dokumentā 9265/24 izklāstīto darba kārtību.

2. "A" punktu apstiprināšana

a) nelegislatīvu jautājumu saraksts

9267/24

Padome apstiprināja visus "A" punktus, kas uzskaitīti minētajā dokumentā, tostarp visus apstiprināšanai iesniegtos lingvistiskos COR un REV dokumentus.

b) leģislatīvu aktu saraksts (publiska apspriešana saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 16. panta 8. punktu)

9268/24

Nodarbinātība un sociālā politika

1. Direktīva par līdztiesības iestāžu standartiem (19. pants) *pieņemšana*

9005/24 + ADD 1-2
10788/1/23 REV 1
+ **REV 1 COR 1**
(de)
+ REV 1 COR 2
+ **REV 1 COR 3**
(da)
SOC

apstiprināts Pastāvīgo pārstāvju komitejā (I) 26.4.2024.

Padome pieņēma Padomes direktīvu, ko galīgajā redakcijā sagatavojuši juristi lingvisti un kas izklāstīta dokumentos 10788/1/23 REV 1 un REV 1 COR 2 (juridiskais pamats: LESD 19. panta 1. punkts).

Par šo punktu iesniegtie paziņojumi ir izklāstīti pielikumā.

2. Direktīva par līdztiesības iestāžu standartiem (157. pants) *leģislatīvā akta pieņemšana*

8954/24
+ ADD 1 REV 2
PE-CONS 92/23
SOC

apstiprināts Pastāvīgo pārstāvju komitejā (I) 26.4.2024.

Padome apstiprināja Eiropas Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā, un ierosinātais akts ir pieņemts, Bulgārijai un Ungārijai balsojot pret un Čehijas Republikai, Itālijai un Slovākijai atturoties, ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu (juridiskais pamats: LESD 157. panta 3. punkts).

Par šo punktu iesniegtie paziņojumi ir izklāstīti pielikumā.

Tieslietas un iekšlietas

3. **Direktīva par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu** 9406/24 + ADD 1
leģislatīvā akta pieņemšana PE-CONS 33/24
apstiprināts Pastāvīgo pārstāvju komitejā (II) 24.4.2024. COPEN

Padome apstiprināja Eiropas Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā, un ierosinātais akts ir pieņemts, ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu (juridiskais pamats: LESD 82. panta 2. punkts un 83. panta 1. apakšpunkts).

Par šo punktu iesniegtie paziņojumi ir izklāstīti pielikumā.

Vispārējās lietas

4. **Regula, ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu** 9405/24 + ADD 1-2
leģislatīvā akta pieņemšana PE-CONS 80/24
apstiprināts Pastāvīgo pārstāvju komitejā (II) 24.4.2024. ELARG

Padome apstiprināja Eiropas Parlamenta nostāju pirmajā lasījumā, un ierosinātais akts ir pieņemts, Lietuvai un Nīderlandei atturoties, ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu (juridiskais pamats: LESD 212. pants un 322. panta 1. apakšpunkts).

Par šo punktu iesniegtie paziņojumi ir izklāstīti pielikumā.

Leģislatīvo aktu apspriešana

(publiska apspriešana saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 16. panta 8. punktu)

3. **Direktīva par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu** 9094/24
(19. pants)
politikas debates

Padome rīkoja politikas debates par ierosināto direktīvu, lai īstenotu vienlīdzīgas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas jomās, kas nav nodarbinātība (19. pants), pamatojoties uz prezidentvalsts orientējošo piezīmi, kas izklāstīta minētajā dokumentā.

Neleģislatīvi jautājumi

4. **Secinājumi par sieviešu ekonomisko iespēju un finansiālās neatkarības nodrošināšanu kā virzību uz dzimumu patiesu līdztiesību** 8957/24
apstiprināšana

Padome apstiprināja secinājumus par sieviešu ekonomisko iespēju nodrošināšanu un finansiālo neatkarību kā ceļu uz būtisku dzimumu līdztiesību, kā izklāstīts minētajā dokumentā.

5. **Sievietes sabiedriskajā dzīvē** 8947/1/24 REV 1
politikas debates

Padome rīkoja politikas debates par tematu “Sievietes sabiedriskajā dzīvē”, pamatojoties uz prezidentvalsts sagatavotu orientējošu piezīmi, kas izklāstīta minētajā dokumentā, īpašu uzmanību pievēršot sieviešu nepietiekamajai pārstāvībai vadošos amatos un politisko lēmumu pieņemšanas lomās ES.

Citi jautājumi

6. a) **Prezidentvalsts pasākumi** 8979/24
i) **Neformāla dzimumu līdztiesības ministru sanāksme (Brisele, 2024. gada 26. un 27. februāris)**
ii) **LGBTIQ+ konference (Brisele, 2024. gada 17. maijs)**
prezidentvalsts sniegta informācija

Padome pieņēma zināšanai prezidentvalsts sniegto informāciju par minētajiem prezidentvalsts pasākumiem.

- b) **Iespējama Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības padomes nosaukuma maiņa** 8814/24
prezidentvalsts sniegta informācija

Padome pieņēma zināšanai prezidentvalsts sniegto informāciju par iespējamām izmaiņām Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju tiesību aizsardzības padomes sastāvā.

- c) **Pētījums par vardarbību pret sievietēm – pašreizējais stāvoklis** 9233/24
Komisijas sniegta informācija

Padome pieņēma zināšanai Komisijas sniegto informāciju par pašreizējo stāvokli saistībā ar Pētījumu par vardarbību pret sievietēm.

- d) **ES pievienošanās Stambulas konvencijai īstenošana – pašreizējais stāvoklis** 8980/24
prezidentvalsts un Komisijas sniegta informācija

Padome pieņēma zināšanai prezidentvalsts un Komisijas sniegto informāciju par to, kā tiek īstenota ES pievienošanās Stambulas konvencijai.

- e) **“Paziņojuma par *LGBTIQ* līdztiesības stratēģijas 2020.–2025. gadam īstenošanu” sagatavošanas process – pašreizējais stāvoklis** 9358/24
Komisijas sniegta informācija

Padome pieņēma zināšanai Komisijas sniegto informāciju par to, kā noris “Paziņojuma par *LGBTIQ* līdztiesības stratēģijas 2020.–2025. gadam īstenošanu” sagatavošanas process.

- f) **“Paziņojums par rasisma apkarošanas rīcības plāna īstenošanā panākto progresu” – pašreizējais stāvoklis** 8981/24
Komisijas sniegta informācija

Padome pieņēma zināšanai Komisijas sniegto informāciju par paziņojumu par panākumiem, kas gūti, īstenojot ES rasisma apkarošanas rīcības plānu.

**g) ES kandidāts vēlēšanās ANO Personu ar invaliditāti
tiesību komitejā**
Komisijas sniegta informācija

 9256/24

Padome pieņēma zināšanai Komisijas sniegto informāciju par ES kandidātu vēlēšanām ANO Personu ar invaliditāti tiesību komitejā.

-
- pirmais lasījums
 - Uz Komisijas priekšlikumu balstīts punkts
 - īpaša likumdošanas procedūra
 - publiskas debates pēc prezidentvalsts ierosinājuma (Padomes reglamenta 8. panta 2. punkts)
-

PAZIŅOJUMI PAR DOKUMENTĀ 9268/24 IZKLĀSTĪTAJIEM LĒGISLATĪVAJIEM

"A" PUNKTIEM

Par "A" punktu **Direktīva par līdztiesības iestāžu standartiem (19. pants)**
saraksta 1. punktu: *pieņemšana*

AUSTRIJAS PAZIŅOJUMS

“Austrija pilnībā atbalsta ierosināto direktīvu mērķus stiprināt aizsardzību pret diskrimināciju un uzlabot atbalstu diskriminācijas upuriem.

Austrija uzsver, ka ierosinātās direktīvas nosaka minimālos standartus līdztiesības iestādēm. Austrijā jau ir labi funkcionējoša paraugprakses sistēma attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi un diskriminācijas novēršanu, kas ir pierādījusi savu vērtību jau gadu desmitiem. Lai saglabātu efektīvas un sen iedibinātas valstu struktūras, šo direktīvu īstenošanai vajadzētu būt elastīgai. Efektīvas iestādes un efektīvi mehānismi turpina pastāvēt šīs jaunās sistēmas ietvaros.”

VĀCIJAS PAZIŅOJUMS

“Mēs piekrītam vispārējai pieejai attiecībā uz direktīvu, balstoties uz šādu interpretāciju:

1. Mēs novērtējam to, ka Padomes darba grupas sanāksmē notikušajās sarunās Komisija mums apliecināja, ka 8. pantu varam arī īstenot, izmantojot vienīgi strīdu alternatīvas izšķiršanas procedūru, kurā ir jāpiedalās atbildētājam. Šajā nolūkā līdztiesības iestāde pēc tās personas lūguma, kura apgalvo, ka ir diskriminēta, lietu izskatīs un lems par to, pamatojoties uz iestādei sniegto informāciju un ņemot vērā apgrieztās pierādīšanas pienākumu. Vācija 8. pantu interpretē tā, ka informācijas pieprasījumi nav obligāti izpildāmi un ka atbildētājs tiks informēts par apgrieztās pierādīšanas pienākumu.
2. Mēs arī novērtējam to, ka Vācija var aizliegt līdztiesības iestādēm publicēt personu datus vai uzņēmumu datus 9. pantā minēto kopsavilkumu kontekstā.

Padomes darba grupas sanāksmē Komisija arī apliecināja, ka mums būs iespēja 10. panta 3. punkta a) apakšpunktu īstenot tā, ka "kompetentajām struktūrām", jeb Vācijas gadījumā – atzītajām diskriminācijas apkaršanas asociācijām, būs iespēja sākt tiesvedību cietušo vārdā un tādā veidā sniegt juridisku atbalstu personām, kuras skārusi diskriminācija. Tādējādi tiks nodrošināts praktisks juridiskais atbalsts personām, kuras skārusi diskriminācija."

BULGĀRIJAS PAZIŅOJUMS

“Bulgārijas Republika atkārtoti apstiprina apņemšanos ievērot Eiropas Savienības pamatvērtības, proti, nodrošināt līdztiesību un apkarot diskrimināciju. Tāpēc valsts atbalsta to, ka tiek izveidots stingrs tiesiskais regulējums, lai varētu piemērot principu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm, jo īpaši mērķus, kas noteikti *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā par līdztiesības iestāžu standartiem attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi un iespēju vienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem nodarbinātības un profesijas jautājumos un par Direktīvas 2006/54/EK 20. panta un Direktīvas 2010/41/ES 11. panta svītrosanu*. Minimālo prasību noteikšana līdztiesības iestāžu darbībai uzlabos to efektivitāti, nodrošinās to neatkarību un nodrošinās savlaicīgu un efektīvu aizsardzību tiem, kas cietuši no diskriminācijas.

Tomēr tajā pašā laikā sarunu gaitā par direktīvas priekšlikumu tekstā tika veiktas izmaiņas, kuras Bulgārijas Republikai nav pieņemamas.

2018. gadā Bulgārijas Konstitucionālā tiesa pieņēma lēmumu, kurā paziņoja, ka Eiropas Padomes Konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (“Stambulas konvencija”) veicina ar “dzimtes” (*gender*) jēdzienu saistītus juridiskus jēdzienus, kas nav saderīgi ar Bulgārijas Konstitūcijas pamatprincipiem.

2021. gadā Konstitucionālā tiesa papildus precizēja, ka Konstitūcijā lietotais jēdziens “dzimums” (*sex*) valsts tiesību sistēmas kontekstā būtu jāsaprot tikai tā bioloģiskā apzīmējuma nozīmē (vīrieši un sievietes).

Tāpēc atbilstoši minētajiem Konstitucionālās tiesas lēmumiem Bulgārijas Republika paziņo, ka tai nav pieņemama ne dzimtes jēdzienu, ne ar dzimumu saistītā pieeja, kas ietvertas Stambulas konvencijā vai citos dokumentos, kuros nošķirts dzimums (“*sex*”) kā bioloģiska kategorija (sievietes un vīrieši) un dzimte (“*gender*”) kā sociāls konstrukts. Tāpēc Bulgārijas Republika nevar akceptēt “cietušā” definīcijas paplašināšanu 6. pantā un 23. apsvērumā, kur iekļauts indikatīvs saraksts ar pazīmēm, kuras cita starpā attiecas uz dzimumu: dzimums, dzimuma identitāte, dzimuma pašizpaušmes vai dzimumpazīmes.

Šo iemeslu dēļ Bulgārijas Republika neatbalsta *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas par līdztiesības iestāžu standartiem attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi un iespēju vienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem nodarbinātības un profesijas jautājumos un par Direktīvas 2006/54/EK 20. panta un Direktīvas 2010/41/ES 11. panta svītrosanu* tekstu.”

VĀCIJAS PAZIŅOJUMS

“Mēs piekrītam vispārējai pieejai attiecībā uz direktīvu, balstoties uz šādu interpretāciju:

1. Mēs novērtējam to, ka Padomes darba grupas sanāksmē notikušajās sarunās Komisija mums apliecināja, ka 8. pantu varam arī īstenot, izmantojot vienīgi strīdu alternatīvas izšķiršanas procedūru, kurā ir jāpiedalās atbildētājam. Šajā nolūkā līdztiesības iestāde pēc tās personas lūguma, kura apgalvo, ka ir diskriminēta, lietu izskatīs un lems par to, pamatojoties uz iestādei sniegto informāciju un ņemot vērā apgrieztās pierādīšanas pienākumu. Vācija 8. pantu interpretē tā, ka informācijas pieprasījumi nav obligāti izpildāmi un ka atbildētājs tiks informēts par apgrieztās pierādīšanas pienākumu.
2. Mēs arī novērtējam to, ka Vācija var aizliegt līdztiesības iestādēm publicēt personu datus vai uzņēmumu datus 9. pantā minēto kopsavilkumu kontekstā.
3. Padomes darba grupas sanāksmē Komisija arī apliecināja, ka mums būs iespēja 10. panta 3. punkta a) apakšpunktu īstenot tā, ka "kompetentajām struktūrām", jeb Vācijas gadījumā – atzītajām diskriminācijas apkarošanas asociācijām, būs iespēja sākt tiesvedību cietušo vārdā un tādā veidā sniegt juridisku atbalstu personām, kuras skārusi diskriminācija. Tādējādi tiks nodrošināts praktisks juridiskais atbalsts personām, kuras skārusi diskriminācija."

UNGĀRIJAS PAZIŅOJUMS

“Ungārija atbalsta vērtības, kas piemīt saliedētai, miermīlīgai un demokrātiskai sabiedrībai, kam pamatā ir visu personu līdztiesība bez jebkādas diskriminācijas. To garantē Pamatlikums un Ungārijas Vienlīdzīgas attieksmes likums, kas nodrošina plašu un visaptverošu tiesisko aizsardzību nediskriminācijas jomā.

Ungārija atzīst un veicina vīriešu un sieviešu līdztiesību saskaņā ar Ungārijas pamatlikumu un Eiropas Savienības primārajiem tiesību aktiem, principiem un vērtībām, kā arī saistībām un principiem, kuri izriet no starptautiskajām tiesībām. Sieviešu un vīriešu līdztiesība kā viena no pamatvērtībām ir nostiprināta Eiropas Savienības Līgumos. Ievērojot minētos līgumus un savus valsts tiesību aktus, priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par līdztiesības iestāžu standartiem attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi un iespēju vienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem nodarbinātības un profesijas jautājumos un par Direktīvas 2006/54/EK 20. panta un Direktīvas 2010/41/ES 11. panta svītrošanu Ungārija jēdzienu “dzimte” (*gender*) interpretē kā atsauci uz jēdzienu “dzimums” (*sex*) un jēdzienu “dzimumu līdztiesība” kā vienādu iespēju un izdevību došanu sievietēm un vīriešiem.”

AUSTRIJAS PAZIŅOJUMS

“Austrija pilnībā atbalsta ierosināto direktīvu mērķus stiprināt aizsardzību pret diskrimināciju un uzlabot atbalstu diskriminācijas upuriem.

Austrija uzsver, ka ierosinātās direktīvas nosaka minimālos standartus līdztiesības iestādēm.

Austrijā jau ir labi funkcionējoša paraugprakses sistēma attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi un diskriminācijas novēršanu, kas ir pierādījusi savu vērtību jau gadu desmitiem. Lai saglabātu efektīvas un sen iedibinātas valstu struktūras, šo direktīvu īstenošanai vajadzētu būt elastīgai. Efektīvas iestādes un efektīvi mehānismi turpina pastāvēt šīs jaunās sistēmas ietvaros.”

**AUSTRIJAS, GRIEĶIJAS, HORVĀTIJAS, ITĀLIJAS, KIPRAS, LATVIJAS,
LUKSEMBURGAS, POLIJAS, RUMĀNIJAS, SLOVĒNIJAS, SOMIJAS, SPĀNIJAS UN
ZVIEDRIJAS PAZIŅOJUMS**

“Mēs atzinīgi vērtējam to, ka ir panākta vienošanās attiecībā uz Direktīvu par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu.

Saskaņā ar Pamattiesību aģentūras datiem Eiropas Savienībā ir tikusi izvarota katra 20. sieviete, kas ir vecāka par 15 gadiem. Dzimumattiecības bez piekrišanas ir ārkārtīgi smags personas seksuālās neaizskaramības pārkāpums, kas ir visiem spēkiem jānovērš un jāapkaro visos līmeņos, tai skaitā ES līmenī. Tāpēc Austrija, Grieķija, Horvātija, Itālija, Kipra, Latvija, Luksemburga, Polija, Rumānija, Slovēnija, Somija, Spānija un Zviedrija pauž nožēlu, ka šajā direktīvā nav iekļauts tāds noziedzīgs nodarījums kā izvarošana, kuras pamatā ir atteikums dot piekrišanu. Tomēr solis pareizajā virzienā ir tas, ka direktīvā ir iekļautas prasības par izglītošanu attiecībā uz piekrišanu.

Mums bija ārkārtīgi svarīgi panākt, lai šī direktīva – pat bez noteikumiem par izvarošanu, kuras pamatā ir atteikums dot piekrišanu, – tiktu pieņemta pēc iespējas ātrāk, jo tajā ir citi būtiski elementi. Līdz šim ES līmenī nebija juridiska instrumenta, kas pievērstos konkrēti vardarbībai pret sievietēm un vardarbībai ģimenē. Tāpēc šī direktīva ir būtisks sasniegums starptautiskajos standartos šajā jomā. Šī direktīva nodrošina tik ļoti nepieciešamos visaptverošos risinājumus, kuros iekļauta prevencija, aizsardzība, atbalsts cietušajiem un kriminālvajāšana attiecībā uz virkni noziedzīgu nodarījumu, kuri ir vardarbība pret sievietēm un vardarbība ģimenē.

Mēs esam pārliecināti, ka šī direktīva ievērojami veicinās sieviešu drošību visā ES.”

BULGĀRIJAS PAZIŅOJUMS

“Bulgārijas Republika uzskata, ka ir ļoti svarīgi veicināt un aizsargāt pamattiesības, kurās svarīgs elements ir sieviešu un vīriešu līdztiesība. Mēs ievērojam un arī turpmāk ievērosim Eiropas Savienības Līgumos nostiprinātos principus un vērtības.

Bulgārijas Republika ir stingri apņēmusies apkarot vardarbību ģimenē un vardarbību pret sievietēm. Bulgārijas valdība un pilsoniskā sabiedrība aktīvi iesaistās šādu vardarbības veidu novēršanā un aizsardzības un atbalsta sniegšanā cietušajiem. Mēs uzskatām, ka priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu (turpmāk “Direktīva”) ir svarīgs pagrieziena punkts vardarbības pret sievietēm un meitenēm apkarošanā, cietušo personu aizsargāšanā un likumpārkāpēju sodīšanā, kas palīdzēs ES dalībvalstīm pilnīgot savus tiesību aktus.

Tomēr 2018. gadā Bulgārijas Republikas Konstitucionālā tiesa pieņēma lēmumu, kurā sacīts, ka Eiropas Padomes Konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (“Stambulas konvencija”) popularizē juridiska rakstura jēdzienus, kuru mērķis ir nošķirt “dzimumu” (“sex”) kā bioloģisku kategoriju (sievietes un vīrieši) un dzimti (“gender”) kā sociālu konstruktu. 2021. gadā Konstitucionālā tiesa pieņēma vēl vienu lēmumu, kurā precizēts, ka Konstitūcijā lietoto jēdzienu “dzimums” (“sex”) var skatīt tikai tā bioloģiski determinētajā nozīmē.

Ņemot vērā iepriekš minētos lēmumus, Bulgārijas Republika paziņo, ka Direktīvā lietotais termins “dzimte” (“*gender*”) un jebkurš tā atvasinātais termins ir jāsaprot kā tāds, kas ietver tikai vīriešu un sieviešu dzimumu to bioloģiskajā nozīmē. Bulgārijas Republika arī paziņo, ka tā nepiekrīt Stambulas konvencijā definētajam dzimtes (“*gender*”) un dzimumbalstītas pieejas jēdzienam.

Visbeidzot, Bulgārijas Republika pieņems tikai to, ka Direktīvas tekstā termina “*gender*” tulkojums bulgāru valodā ir “*noľ*”.

UNGĀRIJAS PAZIŅOJUMS

“Ungārija atzīst un veicina vīriešu un sieviešu līdztiesību saskaņā ar Ungārijas pamatlikumu un Eiropas Savienības primārajiem tiesību aktiem, principiem un vērtībām, kā arī saistībām un principiem, kuri izriet no starptautiskajām tiesībām. Sieviešu un vīriešu līdztiesība kā viena no pamatvērtībām ir nostiprināta Eiropas Savienības Līgumos. Atbilstoši minētajam un saviem valsts tiesību aktiem Ungārija *Direktīvā par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu* jēdzienu “dzimte” (“*gender*”) interpretē kā atsauci uz jēdzienu “dzimums” (“*sex*”) un jēdzienu “dzimumu līdztiesība” (“*gender equality*”) – kā “līdzvērtīgu iespēju un izdevību nodrošināšanu sievietēm un vīriešiem.”

SLOVĀKIJAS PAZIŅOJUMS

“Slovākijas Republika atzinīgi vērtē ar Eiropas Parlamentu panākto kompromisu attiecībā uz Direktīvu par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu. Mēs uzskatām, ka tas ir svarīgs panākums mūsu kopīgajā cīņā pret vardarbību pret sievietēm. Šajā sakarā Slovākijas Republika vēlas atgādināt savu nostāju, ka saskaņā ar krimināltiesību, cietušo tiesību un diskriminācijas jomu valsts tiesību aktiem jēdziens “*gender*” šajā direktīvā, jo īpaši cietušo definīcijā, ir tulkojams kā “dzimums” (“*sex*”). Gadījumos, kur konteksta dēļ ir jāizmanto jēdziena “*gender*” slovāku valodas ekvivalents, piemēram, jēdzienos “*gender roles*”, “*gender stereotypes*”, “*gender equality*” or “*gender-based violence*”, ir jāizmanto atbilstošais tulkojums.”

IGAUNIJAS PAZIŅOJUMS

“Igaunija dedzīgi atbalsta abus mērķus – apkarot vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē. Tomēr mēs vēlamies uzsvērt savas bažas par to, ka varētu tikt radīts precedents, plaši interpretējot jomu *datornoziegumi* Līguma par Eiropas Savienības darbību (“LESD” vai “Līgums”) 83. panta 1. punkta nozīmē. Ar šo normu Savienībai ir dota kompetence paredzēt noteikumu minimumu noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai attiecībā uz īpaši smagiem noziegumiem ar pārrobežu dimensiju, kas saistīta ar šādu nodarījumu būtību vai ietekmi vai ar nepieciešamību tos apkarot kopīgi. LESD 83. panta 3. punkta teksts nepārprotami liecina, ka Līguma teksta autori ir īpaši centušies aizsargāt valsts krimināltiesību sistēmu pamataspektus. Tas ir uzsvērts arī LESD 67. panta 1. punktā, kurā skaidri norādīts, ka ir jāievēro dalībvalstu atšķirīgās tiesību sistēmas un tradīcijas, un kas atspoguļo to, ka tieslietu un iekšlietu jautājumi ir viena no dalībvalstu suverenitātes pamatjomām.

LESD 83. panta 1. pantā uzskaitītie tā dēvētie *eironozieguni* aptver vienpadsmit noziedzības jomas, kurās, ņemot vērā šo noziegunu īpaši smago raksturu un parasti tiem piemītošo pārrobežu dimensiju, ir jāizmanto kopīga Savienības pieeja. Sarakstu paplašināt var tikai ar Padomes vienprātīgu lēmumu pēc tam, kad ir saņemta Eiropas Parlamenta piekrišana. Paturot to prātā, *eironoziegunu* saraksts nebūtu jāinterpretē plaši.

ES līmenī pastāv divi juridiskie instrumenti, kam pamatā ir LESD 83. panta 1. punkts ar atsauci uz datornoziedzumu jomu – Direktīva 2019/713 un Direktīva 2013/40/ES. Abi instrumenti attiecas uz nodarījumiem, kurus var izdarīt tikai ar tehnoloģiju palīdzību, kad ierīces ir gan noziedzuma izdarīšanas rīks, gan noziedzuma mērķis (noziedzums, kas iespējams tikai kibertelpā). Priekšlikumā direktīvai par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu ir izmantots cits domu gājiens, proti, tehnoloģija nav nepieciešama noziedzuma veikšanai, bet gan tā tiek izmantota, lai palielinātu “tradicionālo” noziedzumu apmēru vai tvērumu (noziedzums, ko iespējams darīt kibertelpā).

Tāpēc, ja jēdzienu “datornoziedzums” interpretētu kā jebkuru aktu, ko var izdarīt ar datorsistēmas palīdzību, tad Eiropas Savienībai būtu dota neierobežota kompetence noteikt kriminālatbildību par jebkādu rīcību, kas nav saistīta ar kādu no 83. panta 1. punktā jau minētajām jomām, atsaucoties tikai uz to, ka šādus aktus var izdarīt ar datorsistēmas palīdzību. Tas ne tikai ievērojami paplašinātu ES kompetenču tvērumu, bet radītu arī plašākas sekas, jo dalībvalstīm, kas šādus tiesību aktus īstenotu, būtu jānodrošina, ka to krimināltiesības veido vienotu veselumu. Tāpēc šādi jauni nodarījumi, visticamāk, tiktu transponēti tehnoloģiski neitrālā veidā, un tas nozīmētu, ka, neraugoties uz ES tiesību aktos ietverto atsauci uz nodarījumu, kas izdarīts ar datorsistēmas palīdzību, varētu sagaidīt, ka transponējums valsts tiesību aktos aptvertu arī citus veidus, kā šādu nodarījumu var izdarīt.

Viens no šādiem piemēriem ir 10. pants par kūdīšanu uz naidu. Būtu bijis piemērotāk minimālās prasības saistībā ar kūdīšanu uz naidu noteikt pēc tam, kad būtu panākta vienošanās paplašināt LESD 83. panta 1. punktā ietverto *eironoziedzumu* sarakstu. Tas būtu ļāvis iegūt visaptverošu pārskatu par *acquis*, lai nodrošinātu, ka nodarījumu definīcijas ir labi formulētas, aptver pašus smagākos kūdīšanas veidus un neierobežo vārda brīvību.

Vēl viens piemērs, ko vēlamies uzsvērt, ir 7. pants par kiberuzmākšanos, konkrētāk, šā panta c) punkts, kas nosaka minimālos noteikumus par nelūgta attēla, video vai cita līdzīga materiāla, kurā attēloti dzimumorgāni, nosūtīšanu citai personai (*atkailināšanās, izmantojot tiešsaistes tehnoloģijas*). Lai gan kriminālatbildība ir noteikta tikai par tīšu atkailināšanos, izmantojot tiešsaistes tehnoloģijas, kad šāds materiāls saņēmējam varētu radīt smagu psiholoģisku kaitējumu, mums joprojām ir šaubas, vai atkailināšanās, izmantojot tiešsaistes tehnoloģijas, būtu saskaņojama ES līmenī. Atkailināšanos, izmantojot tiešsaistes tehnoloģijas, ir grūti interpretēt kā īpaši smagu noziedzumu ar pārrobežu dimensiju LESD 83. panta nozīmē. Atkailināšanās, izmantojot tiešsaistes tehnoloģijas, regulēšana ES līmenī ir piemērs nepamatotai un pārmērīgai kriminālatbildības noteikšanai.”

**Par "A" punktu
saraksta 4. punktu:**

**Regula, ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes
mehānismu
leģislatīvā akta pieņemšana**

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES KOPIĢS PAZIŅOJUMS

“Eiropas Parlaments un Padome pieņem zināšanai Eiropas Komisijas deklarāciju par ziņošanu. Neskarot Līgumos noteiktās budžeta lēmēj institūcijas prerogatīvas, Eiropas Parlaments un Padome plāno pārskatīt mehānisma nomenklatūru, piemēram, attiecībā uz apropriācijām katram saņēmējam, lai nodrošinātu pienācīgu politisko un budžeta kontroli. Eiropas Parlaments un Padome aicina Eiropas Komisiju 2025. gada budžeta projekta sagatavošanā attiecīgā gadījumā pienācīgi ņemt vērā šo paziņojumu.”

BULGĀRIJAS PAZIŅOJUMS

“Bulgārija atzīst un veicina sieviešu un vīriešu līdztiesību saskaņā ar Bulgārijas Republikas Konstitūciju un valsts tiesību aktiem atbilstoši Eiropas Savienības principiem un vērtībām, kā nostiprināts Līgumos, un atbilstoši saistībām un principiem, kas izriet no starptautiskajām tiesībām. Atbilstīgi minētajam un saviem valsts tiesību aktiem Bulgārija Regulā, ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu, jēdzienu "dzimte" (*gender*) interpretē kā atsauci uz jēdzienu (vīriešu/sieviešu) "dzimums" (*sex*), savukārt jēdzienu "dzimumu līdztiesība" (*gender equality*) interpretē kā "vienlīdzīgu izredžu un iespēju nodrošināšanu sievietēm un vīriešiem.”

UNGĀRIJAS PAZIŅOJUMS

“Ungārija atzīst un veicina vīriešu un sieviešu līdztiesību saskaņā ar Ungārijas pamatlikumu un Eiropas Savienības primārajiem tiesību aktiem, principiem un vērtībām, kā arī saistībām un principiem, kuri izriet no starptautiskajām tiesībām. Sieviešu un vīriešu līdztiesība kā viena no pamatvērtībām ir nostiprināta Eiropas Savienības Līgumos. Saskaņā ar šiem un valsts tiesību aktiem Ungārija jēdzienu “dzimte” (*gender*) interpretē tā, ka sievietēm un vīriešiem tiek nodrošinātas vienlīdzīgas izredzes un iespējas. Atbilstīgi minētajam un saviem valsts tiesību aktiem Ungārija Regulā, ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu, jēdzienu "dzimte" (*gender*) interpretē kā atsauci uz jēdzienu "dzimums" (*sex*), savukārt jēdzienu "dzimumu līdztiesība" (*gender equality*) interpretē kā "vienlīdzīgu izredžu un iespēju nodrošināšanu sievietēm un vīriešiem.”

LIETUVAS REPUBLIKAS PAZIŅOJUMS

“Lietuvas Republika atbalsta Rietumbalkānu integrāciju Eiropā. Uz nopelniem balstīts un kvalitatīvs paplašināšanās process pretendents sagatavo pilntiesīgai dalībai. Diskusijās par Regulu, ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu, Lietuvas Republika konsekventi atbalstīja to, lai Padomei mehānisma pārvaldībā būtu nodrošināta aktīva loma. Ņemot vērā to, ka regulas kompromisa tekstā Padomei ir samērā ierobežota loma, Lietuvas Republika balsojumā par ierosināto tekstu atturas.”

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS par pilnīgu budžeta pārredzamību attiecībā uz budžeta jautājumiem Rietumbalkānu mehānisma ietvaros

“Atzīstot, ka ir svarīgi, lai Eiropas Parlaments un Padome būtu labi informēti un tādējādi varētu pildīt savus budžeta lēmēj institūciju pienākumus, Komisija reizi divos mēnešos darīs budžeta lēmēj institūcijai pieejamu informāciju (pa saņēmējiem) par budžeta saistībām un maksājumiem, ko skar Rietumbalkānu mehānisms un kas ir plānoti saskaņā ar šo mehānismu.”

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS par Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgās deklarācijas par Rietumbalkānu mehānisma budžeta nomenklatūru iespējamo ietekmi

“Komisija pieņem zināšanai Eiropas Parlamenta un Padomes paziņojumu par Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānisma budžeta nomenklatūru, kas varētu potenciāli ietekmēt mehānisma īstenošanu. Jebkurā gadījumā tas nepamatoti traucētu budžeta procedūras pareizu norisi. Komisija uzskata, ka tam nevajadzētu radīt precedentu.”